

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-4-088 (Devralma)
Karar Sayısı : 20-07/71-39
Karar Tarihi : 28.01.2020

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Adem BİRCAN,
Şükran KODALAK, Ahmet ALGAN

B. RAPORTÖRLER: Burak SAĞLAM, Sebahat Gözde SAVAŞ, Burçin GÜLEŞ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Koç Holding A.Ş.
Nakkaştepe, Azizbey Sok. No:1 Kuzguncuk Üsküdar/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Koç Holding A.Ş. ve Koç Holding A.Ş.'nin grup şirketleri ile UniCredit S.p.A.'nin ortak kontrolü altında olan Koç Finansal Hizmetler A.Ş.'nin tek kontrolünün ve iştiraki Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'nin fiili tek kontrolünün Koç Grubu tarafından devralınmasına izin verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 25.12.2019 tarih ve 9026 sayı ile giren ve en son 09.01.2020 tarih ve 218 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 23.01.2020 tarih ve 2019-4-088/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) İlgili başvuruda; hâlihazırda Koç Holding A.Ş.(KOÇ HOLDİNG) ve KOÇ HOLDİNG'in grup şirketleri (birlikte KOÇ GRUBU) ile UniCredit S.p.A.'nin (UNICREDIT) ortak kontrolünde olan Koç Finansal Hizmetler A.Ş.'nin (KFS) tek kontrolünün ve iştiraki Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'nin (YKB) fiili tek kontrolünün KOÇ GRUBU tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir.
- (5) Bankacılık sektörünü düzenleyen 19.10.2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun "Birleşme, bölünme ve hisse değişimi" başlıklı 19. maddesinde "*Türkiye'de faaliyette bulunan bankalardan birinin; diğer bir veya birkaç banka veya finansal kuruluş ile birleşmesi veya bütün aktif ve pasifi ile diğer hak ve yükümlülüklerini Türkiye'de faaliyette bulunan diğer bir bankaya devretmesi, bütün aktif ve pasifleri ile diğer hak ve yükümlülüklerini devir alması veya bölünmesi ya da hisse değişimi Kurulun iznine bağlıdır. ...Bankaların bu Kanun hükümlerine göre birleşme, bölünme veya devirlerinde 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile devir veya birleşmeye konu bankaların toplam aktiflerinin sektör içindeki paylarının yüzde yirmiyi geçmemesi kaydıyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 7, 10 ve 11 inci maddeleri hükümleri uygulanmaz...*" hükmü yer almaktadır. Anılan Kanun maddesinden, bankaları ilgilendiren yoğunlaşma işlemlerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) kapsamı dışında kalabilmesi için dört şartın aynı anda gerçekleşmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Rekabet Kurulunun (Kurul) 19.02.2015 tarih ve 15-08/106-43 sayılı kararında da yer alan söz konusu şartlara aşağıda yer verilmiştir;

20-07/71-39

- Yoğunlaşma (birleşme, devralma, bölünme ve hisse değişimi) işleminin tarafları banka olmalı,
 - Yoğunlaşma işlemine en az iki banka taraf olmalı,
 - Söz konusu iki banka, Türkiye’de faaliyette bulunmalı,
 - Yoğunlaşma işlemi taraflarının sektör içindeki toplam aktif payı %20’yi geçmemelidir.
- (6) Söz konusu şartlar mevcut bildirim bakımından değerlendirildiğinde, taraflardan UNICREDIT’in YKB dışında Türkiye’de faaliyetinin bulunmamasının yanı sıra işlemin anılan bankalar dışında KFS ve KOÇ HOLDİNG gibi tarafları olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bildirim konusu işlemin 5411 sayılı Kanun’un 19. maddesi kapsamında yer almadığı ve 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.
- (7) Bildirim Formunda yer alan bilgilere göre işlem öncesinde devre konu teşebbüslerden olan KFS’nin %(.....) oranındaki hissesi UNICREDIT’e, geri kalan %(.....) oranındaki hisse ise KOÇ HOLDİNG, KOÇ HOLDİNG’in bazı grup şirketleri ve KOÇ AİLESİ üyelerine ait olup KFS, KOÇ HOLDİNG ve UNICREDIT’in ortak kontrolündedir¹. Bildirime konu işlem aracılığıyla öncelikle UNICREDIT’in KFS’de sahip olduğu %(.....)’lik hisse KOÇ HOLDİNG ve KOÇ HOLDİNG’in bazı grup şirketleri tarafından satın alınacak, sonrasında ise KFS’nin hisselerinin %(.....)’una sahip olduğu YKB hisselerinin %(.....)’ü UNICREDIT’e, %(.....)’si ise doğrudan KOÇ HOLDİNG’e devredilecektir. Bildirim formunda anılan işlemler sonucunda UNICREDIT’in KFS ve YKB üzerinde herhangi bir kontrol ve veto hakkı kalmayacağı ve söz konusu şirketlerin kontrolünün KOÇ GRUBU’na geçeceği belirtilmiştir. Dolayısıyla, bildirim konusu işlem ile bir kontrol değişikliğine yol açıldığından işlem, 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ’in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemidir. Yukarıda yer verilen bilgilerden de anlaşıldığı üzere, eş zamanlı olarak gerçekleştirilen bildirim konu işlemlerden UNICREDIT’in KFS’de sahip olduğu hisselerin KOÇ GRUBU’na devri sonrasında KOÇ GRUBU, KFS’nin hisselerinin tamamına sahip olacaktır. Diğer yandan, işlem öncesinde devre konu teşebbüslerden YKB’nin hâlihazırda %(.....) oranındaki hisseleri KFS’ye ait olup, geri kalan %(.....) oranındaki hisse halka açıktır. Bildirime konu ikinci işlem ile ise YKB’nin hisselerinin %(.....)’ü doğrudan UNICREDIT’e, %(.....)’si doğrudan KOÇ HOLDİNG’e devredilecek olup, KFS’nin YKB’deki hisse oranı %(.....) olarak kalacaktır. Ancak bildirim formunda bu ikinci işlem ile UNICREDIT’e geçen %(.....)’lük payın UNICREDIT’e kontrol veya veto hakkı tanımadığı belirtilmiştir. Dolayısıyla bu ikinci işlemin, ilk işlem sonrasında kontrol değişikliği oluşturmayacağı anlaşılmaktadır.
- (8) Yukarıda yer verilen bilgilerden KOÇ GRUBU’nun söz konusu işlemler sonrasında YKB’nin %(.....) oranındaki hissesine (işlem sonrasında tamamına sahip olduğu KFS aracılığıyla %(.....); Koç Holding’e doğrudan devredilen pay ile %(.....) olmak üzere toplamda %(.....)) ve bu hisseler ek olarak YKB’nin halka açık hisseleri arasında bulunan Vehbi Koç Vakfı ve KOÇ AİLESİ’nin %(.....) oranındaki hisseleri ile birlikte toplamda YKB’nin %(.....) hissesine sahip olacağı görülmektedir. Bu noktada KOÇ GRUBU’nun anılan hisse oranı ile YKB’nin fiili tek kontrolüne sahip olup olamayacağı değerlendirilmelidir.
- (9) “Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz”un (Kılavuz) 3.2.2. maddesinde de belirtildiği üzere “*Bir azınlık hissedarının belirli*

¹ KFS’nin dosya konusu işlem öncesinde UNICREDIT ve KOÇ HOLDİNG’in ortak kontrolünde olduğu 18.07.2002 tarih ve 02-44/519-214 sayılı Kurul kararı ile de sabittir.

durumlarda fiili tek kontrole sahip olduğu kabul edilebilir. Fiili tek kontrol özellikle, sahip olunan hisse oranları ve hissedarların geçmiş genel kurul toplantılarına katılım düzeylerine bakıldığında azınlık hissedarının genel kurulda çoğunluğu sağlamasının yüksek olasılık taşıdığı durumlar için geçerlidir. Böyle bir durumda kontrolün varlığının tespiti için Kurul, şirketin geçmiş genel kurullarındaki oylama özelliklerine dayanarak ileriye dönük bir analiz yapar ve analizinde işlemten sonra hissedarların genel kurul toplantılarına katılımlarında gelecekte öngörülebilir değişiklikleri dikkate alır. Kurul ayrıca diğer hissedarların konumunu inceler ve rollerini değerlendirir. Bu tür bir değerlendirmede, kalan hisselerin farklı hissedarlar arasında büyük ölçüde dağılıp dağılmadığı, diğer önemli hissedarların büyük azınlık hissedarıyla yapısal, ekonomik ya da ailevi bağlantılarının olup olmadığı ya da diğer hissedarların hedef şirkette stratejik ya da tamamen finansal çıkarlarının varlığı dikkate alınan unsurlar arasında olup bu unsurlar olay bazında değerlendirilir. Hisse oranı, geçmiş genel kurul toplantılarındaki oy verme biçimi ve diğer hissedarların konumuna dayanarak, bir azınlık hissedarının genel kurul toplantısında istikrarlı bir şekilde oyların çoğunluğunu sağlaması olasıysa, bu azınlık hissedarının fiili olarak tek kontrol sahibi olduğu kabul edilir.” Aşağıda 2013 ve sonrasında² gerçekleştirilen YKB'nin genel kurul toplantılarının katılım ve oy oranlarına yer verilmiştir:

Tablo-1: YKB Genel Kurul Toplantı Katılım ve Oy Oranları

Genel Kurul Toplantı Tarihi	Genel Kurul Hazirun (%)	En Düşük Kabul Oyu (%)	KFS Dışı Kabul Oyu (%)
18.03.2019	(.....)	(.....)	(.....)
20.03.2018	(.....)	(.....)	(.....)
20.03.2018	(.....)	(.....)	(.....)
28.03.2017	(.....)	(.....)	(.....)
31.03.2016	(.....)	(.....)	(.....)
25.03.2015	(.....)	(.....)	(.....)
27.03.2014	(.....)	(.....)	(.....)
29.03.2013	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu.

- (10) YKB'nin yürürlükteki esas sözleşmesinin “Genel Kurul” başlıklı 16. maddesinin (h) bendi uyarınca, YKB genel kurul toplantı ve karar nisaplarının tüm sermayenin salt çoğunluğu olarak belirlendiği görülmektedir. 2013 yılından itibaren yapılan genel kurul toplantılarına katılım ve oy oranlarına bakıldığında, KFS dışı kabul oyununun en düşük % (.....) olarak gerçekleştiği görülmekte; bu oran KOÇ GRUBU'nun YKB'nin % (.....) oranındaki hissesi ve bu hisseler ek olarak YKB'nin halka açık hisseleri arasında bulunan Vehbi Koç Vakfı ve KOÇ AİLESİ'nin % (.....) oranındaki hissesi ile birlikte değerlendirildiğinde KOÇ GRUBU'nun YKB üzerinde fiili tek kontrol sağlayacak çoğunluğa ulaştığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla yukarıda yer verilen açıklamalar ışığında, mevcut durumun KFS haricinde YKB'nin kontrolünün de KOÇ GRUBU'na geçmesi sonucunu doğurduğu ve 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma olduğu kanaatine ulaşılmıştır.
- (11) Dosya içeriğinden, işlem taraflarının cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde öngörülen ciro eşiklerini aştığı anlaşıldığından bildirim konu işlem izne tabidir.

² Dosya içeriği belgelerde, YKB genel kurul karar nisaplarına ilişkin esas sözleşme hükmünde 2013 yılında değişiklik yapıp ilgili hükmün mevcut halini alması ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1527. maddesi ile halka açık şirketler için genel kurullara elektronik ortamda katılma ve oy kullanma sisteminin uygulanma zorunluluğu getirilmesinden sonra Merkezi Kayıt Kuruluşu'nun Elektronik Genel Kurul Sistemi'nin ilk olarak 29.03.2013 tarihli olağan genel kurul toplantısında uygulanmaya başlanması nedeniyle 2013 yılı ve sonrası dönemin değerlendirme için esas alındığı belirtilmektedir.

- (12) 2010/4 sayılı Tebliğ uyarınca, bildirim konusu işlemde etkilenme ihtimali olan ve taraflardan iki veya daha fazlasının aynı ürün pazarında faaliyette bulunduğu ya da taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ürün pazarının alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu ilgili ürün pazarları etkilenen pazarları oluşturmaktadır.
- (13) Bildirim Formunda KOÇ GRUBU'nun finans sektöründeki faaliyetlerinin KFS ve YKB bünyesinde toplandığı, KOÇ GRUBU'nun devre konu KFS ve YKB'nın faaliyet alanında bu iki teşebbüs tarafından yürütülen faaliyetlerin haricinde bir faaliyetinin bulunmadığı belirtilmiştir³. Diğer yandan bildirim konu işlem yapısı itibarıyla değerlendirildiğinde anılan işlemin esasen, bildirim öncesinde zaten ortak girişim aracılığıyla pazarda faaliyet gösteren ana teşebbüslerden birinin, ortak girişim üzerinde tam kontrol sağlanmasından ibaret olduğu, dolayısıyla ortak girişim üzerinde yaşanan kontrol değişikliği haricinde pazarda esaslı bir değişim yaratmadığı kanaati oluşmuştur. Dolayısıyla devralan konumundaki KOÇ GRUBU'nun devre konu şirketlerin faaliyeti alanında faaliyetlerinin bulunmadığı (ya da son derece kısıtlı faaliyeti bulunduğu) da dikkate alındığında bildirim konu işlem ile herhangi bir pazar payı artışı ve yoğunlaşma yaşanmayacaktır.
- (14) Açıklamalar çerçevesinde bildirim konu işlem sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

³ Bildirim Formunda sadece KOÇ HOLDİNG tarafından kontrol edilen Koç Finansman A.Ş.'nin kredi hizmetleri pazarında, KOÇ HOLDİNG'in ortak kontrolünde olan TOFAŞ A.Ş.'nin kontrolünde bulunan Koç Fiat Kredi Finansman A.Ş.'nin taşıt kredisi alanında faaliyet gösterdiği, ancak her iki şirketin de bankacılık pazarında faaliyet göstermediği ifade edilmiştir.

H. SONUÇ

- (15) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.